

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozní ekonomická fakulta

Katedra práva

TEZE DIPLOMOVÉ PRÁCE

Problematika pojistných podvodů v právní teorii a praxi

Autor: Mgr. Jana Horáková

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Ing. Pavel PIKOLA Ph.D

Souhrn

Diplomová práce popisuje problematiku pojistného podvodu v naší sociálně stratifikované společnosti. Práce je postupně rozložena do několika tematicky relativně samostatných celků. Teoretická část se nejprve věnuje vysvětlení a charakteristice a klasifikaci základních pojmů, rozdílům mezi podvodem a pojistným podvodem, okamžikem vzniku pojistného podvodu. Praktická část diplomové práce se zabývá podrobným popisem a charakteristikou pachatelů podvodných jednání. Na základě vyhodnocení této charakteristiky bude sestaven pravděpodobný profil pachatele pojistných podvodů. V následující části diplomové práce je proveden detailní rozbor podvodných jednání v životním a ne životním pojištění. Práce také pojednává o důležitém významu detekce a vyšetřování podvodných jednání a poukazuje na faktory, které napomáhají odhalování pojistného podvodu. Hlavním cílem praktické části diplomové práce bylo provést podrobnou analýzu vyšetřování pojistných podvodů, zejména jejich variant podvodných jednání. Závěr diplomové práce je v novém návrhu na opatření pro boj s pojistným podvodem.

Klíčová slova:

- pojištění;
- pojistný podvod;
- interní a externí kriminalita;
- detekce pojistného podvodu;
- vyšetřování pojistného podvodu;
- prevence a spolupráce

Diplomová práce s názvem *Špojistné podvody v právní teorii a praxi* se zabývá výsekem hospodá ské kriminality. Problematika je aktuální p edev-ím v sou asné dob , kdy tato oblast zlo inu rychle p esahuje republikový charakter a její geneze se pomalu stává i globálním problémem.

Individuální téma pojistných podvod jako významná problematika sektoru poji- ovnictví bylo vybráno z n kolika d vod . Je to velmi zajímavý okruh pro zpracování diplomové práce a je pro m zajímavou možností, jak vyuffit a dále rozvíjet znalosti z oblasti poji- ovnictví pro výkon budoucího povolání.

N které standardní procesní a vy-et ovací situace dávají nové podn ty k zamy-lení ve vztahu k sou asným defrauda ním metodám vynalézavých pachatel . Zajímavá je zejména aplikace p vodních konkrétních preventivních opat ení proti podvod m a klasické kriminalisticko-taktické metody pro vy-et ování.

V práci je popsán i cíl a metodické postupy p ípsaní práce.

Právní úprava podvodu a pojistného podvodu, analýza jednotlivých ustanovení, rozdíly mezi t mito skutkovými podstatami trestných in z hlediska trestního zákona jsou shrnuty ve t etí kapitole. D raz je kladen na poufívanou terminologii k této problematice.

Diplomová práce se skládá ze trnácti kapitol, p í emfi základ praktické ásti tvo í zejména kapitoly 6 afl 9, kde je rozebrána charakteristika pachatel , detekce podvod , pr b h vy-et ování a procesní postup orgán inných v trestním ízení.

D lefitou sou ástí bude i kapitola nazvaná šAnalýza a hodnocení sou asného stavu pojistných podvod ō, která stru n popisuje aktuální stav v oblasti detekce pojistných podvod .

Cíle práce budou postupn napln ny díky analýze vývoje, posouzení sou asného stavu a rozsahu pojistných podvod na základ konzultací s odborníky, kte í se problematikou pojistných podvod zabývají, protofe jejich poznatky a zku-enosti jsou velice cenným zdrojem informací. Dal-ím pramenem budou osobní zku-enosti s vy-et ováním a p edná-ky z hodin kriminalistiky na Policejní akademii eské republiky v Praze.

Díky zji-t ným fakt m bude nastín n inovativní systémový p ístup k omezení po tu a rozsahu pojistných podvod .

Východiskem pro mou práci budou ve ejn dostupné odborné publikace na téma pojistných podvod , kterých ov-em není mnoho, dále internetové zdroje o dané problematice, podklady eské asociace poji- oven a eské poji- ovny, a. s., a v neposlední ad také

ování a interní bezpečnosti České pojišťovny, a. s., a
cy na Policejní akademii České republiky v Praze.

Vzhledem k tomu, že problém pojistných podvodů se vyskytuje snad od počátku pojišťování a je trestným činem, pojišťovny po celém světě se snaží s touto neřádnou činností bojovat. Nejen, že využívají různé technologické systémy pro detekci a analýzu pojistných podvodů, ale pořádají i konference na mezinárodní úrovni, kde dochází k vzájemné výměně a sdílení dat a informací o této problematice.

Ráda bych se proto v části diplomové práce zaměřila na možné metody a řešení odhalování pojistných podvodů. V rámci kapitoly navrhuji opatření pro boj s pojistným podvodem, vysvětlím a navrhuji podstatné inovace pro boj s částí hospodářské kriminality. Neopomenu ani podstatu prevence pojistných podvodů a vzájemnou spolupráci pojistitelů, která představuje daleko náročnější proces než samotné vyšetřování podvodů.

Práci bude uzavírat část, kde bude uvedena použitá odborná literatura, internetové odkazy, časopisové články a diplomové práce.

Cíl práce

Cílem diplomové práce je zobecnění informací o pojistných podvodech v právní teorii a praxi, zejména v základních pojmech a podrobné vysvětlení procesu vyšetřování pojistných podvodů v rámci interního vyšetřování a poté procesního postupu orgánů činných v trestním řízení. Podrobné identifikace rozdílů mezi trestným činem podvodu a pojistného podvodu, jejich právní úprava je prvním dílem cílem.

Snahou práce je detailní zejména vznik pojistného podvodu při sjednání pojistné smlouvy i při pojistné události jak v životní, tak v neživotní oblasti pojištění. Práce sleduje zejména i zejména osobnostní rysy pachatele. Detekce a vyšetřování podvodů je stěžejním cílem této diplomové práce.

Metodika práce

Teoretické informace jsou čerpány zejména z odborné literatury, včetně zákonů a prováděcích předpisů, diplomových prací vypracovaných na VUT v Brně, Technické univerzity v Liberci, interních nařízeních organizací a článků z webových stránek. Praktická část je vypracována na základě sbírky dat získaných předchozím studiem na Policejní akademii České republiky v Praze a z osobního vyšetřování v rámci samostatné praxe.

Nejprve byla podrobně zkoumána skutková podstata podvodů a pojistných podvodů a dále byl popsán i rozdíl mezi nimi. V této souvislosti byl detailně popsán mechanismus vzniku pojistného podvodu v neflivotném i flivotném pojištění a sjednání pojistné smlouvy a její vzniklé škodní události.

Podle kriminalistických metodik byl definován typický osobnostní a charakterový model pachatelů tohoto druhu závažné hospodářské kriminality. Na základě řízeného rozhovoru s příslušníky SKPV Policie České republiky byl popsán mechanismus detekce podvodů a procesní postup při jejich vyšetřování.

Prioritou této práce je vytvoření efektivních návrhů pro boj s pojistnými podvody.

Obsah práce

Dílečky kapitoly diplomové práce jsou rozděleny na část teoretickou, ve které je nejprve stanoven cíl práce a metody použité k jeho dosažení. Je zde podrobně definován podvod a pojistný podvod, jednotlivé fáze a podmínky, za kterých je možné tento trestný čin v praxi uskutečnit. Detailně se zabývá mechanismy vzniku pojistného podvodu v flivotném a neflivotném pojištění, při sjednání smlouvy a při škodní události. Rovněž zohledňuje faktory, které napomáhají vzniku pojistného podvodu.

Praktická část vychází z osobních poznatků během stáje v české pojišťovně, a. s., neméně důležitá informace týkající se detekce pachatelů a jejich trestné činnosti byly získány při konzultacích s odborníky na tuto problematiku z oddělení zaměřeného na české pojišťovny, a. s., a příslušníky Policie České republiky. Zvláště významné jsou detailně zmapované zvláštnosti vyšetřování pojistných podvodů, jednotlivé fáze při jejich vyšetřování, analýza a hodnocení současného stavu, který je ovlivněn nejen podmínkami v České republice, ale i globalizací tohoto druhu trestné činnosti. Důležitým oddílem praktické části jsou i statistické údaje s komentáři.

Naplnění cíle práce bylo dosaženo v návrzích na efektivní opatření, která je nutné přijmout, aby došlo k minimalizaci této trestné činnosti.

Závěrečná část sumarizuje a zobecňuje získané poznatky.

Kapitola v nově použité literatuře shrnuje dostupné prameny a informační zdroje k této problematice.

Diplomová práce na téma Pojistné podvody v právní teorii a praxi se zaměřila na část hospodářské kriminality, která je v současné době velmi aktuální, nebo se velmi dynamicky rozrůstá, přesahuje hranice států a nabývá globálních rozměrů.

V práci byl popsán cíl a metodické postupy pro zpracování tématu. Problematika pojistných podvodů mi poskytla nebývalý prostor pro rozvoj znalostí z oblasti pojišťovníctví, které hodlám zúročit ve své budoucí profesi. Seznámila jsem se defraudativními podvodnými metodami a praktikami pachatelů této trestné činnosti, s novými standardními procesními a vyšetřovacími situacemi, s klasickými kriminalisticko-taktickými metodami pro vyšetřování. Neméně přínosná byla aplikace konkrétních opatření, která preventivně brání vzniku možnosti spáchání podvodu.

Právní úprava podvodu a pojistného podvodu, analýza jednotlivých ustanovení, rozdíly mezi skutkovými podstatami těchto trestných činů z hlediska trestního zákona byly zevrubně zpracovány v kapitole 3. Zvláště důraz byl kladen na užívanou terminologii k dané problematice.

Celá diplomová práce byla rozvržena do třinácti samostatných kapitol. Jádro práce tvoří praktická část, zejména kapitoly 6 až 9, kde byla podrobně rozebrána charakteristika pachatelů pojistných podvodů a detekce podvodné činnosti, dále pak jednotlivé fáze vlastního vyšetřování a procesní postup orgánů činných v trestním řízení. Aktuální stav v oblasti detekce pojistných podvodů byl zmapován a rozebrán v kapitole Analýza a hodnocení současného stavu pojistných podvodů.

Cíle práce byly postupně naplňovány díky posouzení současného stavu a rozsahu pojistných podvodů a analýze vývoje. Toho bylo dosaženo konzultacemi s odborníky zabývajícími se problematikou pojistných podvodů v praxi a jejich poznatky a zkušenosti z oboru byly cenným pramenem informací. Dalším zdrojem byly osobní zkušenosti s vyšetřováním získané během stáje v České pojišťovně, a. s., a poznatky získané na přednáškách z kriminalistiky na Policejní akademii České republiky.

Východiskem pro práci byla veřejně dostupná odborná literatura na téma pojistných podvodů, které však nebylo mnoho, dále internetové zdroje o uvedené problematice, podklady České asociace pojistitelů a České pojišťovny, a. s. Dalšími cennými podklady mi poskytly i konzultace s odborníky z útvaru vyšetřování a interní bezpečnosti České pojišťovny a odborné přednášky z kriminalistiky.

navršení inovativního systémového postupu, který by
jistých podvodů.

Vzhledem k tomu, že s problémem pojistných podvodů se můžeme setkávat
od počátku pojišťování a je trestným činem, lze konstatovat, že se pojišťovny po celém světě
snahou s touto neřádnou aktivitou úinně a různě vyrovnávají. Nejen, že využívají různé
technologické systémy pro detekci a analýzu pojistných podvodů, ale pořádají vdecké
konference na mezinárodní úrovni, kde dochází k vzájemné výměně, sdílení dat
a informací o této problematice.

Proto jsem se v této části práce zaměřila na možné metody a řešení odhalování
pojistných podvodů. V rámci kapitoly Návrhy na opatření pro boj s pojistným podvodem
jsem vysvětlila a navrhla podstatné inovace pro boj s touto specifickou součástí hospodářské
kriminality. Zaměřila jsem se i na podstatu prevence pojistných podvodů a vzájemnou
spolupráci pojišťovny, která představuje daleko náročnější proces než samotné vyšetřování
podvodů.

Práci uzavírá část, kde byla uvedena veškerá použitá odborná literatura, internetové
odkazy, časopisové články a diplomové práce.

Použitá prameny

Odborná literatura

- BALOUN, Vladimír. *Organizovaný zločin a jeho možné projevy ve finančním sektoru ekonomiky*, Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, vydáno v roce 1999
- BLAND, David. *Pojištění: principy a praxe*. AP. 1997.
- ÍRTKOVÁ, Ludmila, HÝSEK, Antonín a kol. *Podvody, zpronevření, machinace*. Praha: ARMEX PUBLISHING s.r.o., 2005, ISBN 80-86795-12-8
- DAHEL, Jaroslav. *Kapitoly z pojistné teorie*, VTN Praha, 2002, ISBN 80-24503-06-9
- DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2003. ISBN 80-86119-67-X.
- CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor, PRŮMAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*, Policejní akademie ČR, 2000, s. 51

vy-et ování jednotlivých druh trestných in . 3. vyd.
ě republiky, 1999. 219 s. ISBN 80-7251-1.

- PORADA, Viktor, PRTMAL, Vlastimil. *Vy-et ování trestného inu pojistného podvodu*, Policie R, Praha, ú ad vy-et ování pro R, 2002, s. 10
- VOSTATEK, Jaroslav, DA HEL, Jaroslav. *Poji-t ní a poji-ovnictví*, VTME Praha, 1985
- Statistické ro enky Policejního prezidia R a Ministerstva spravedlnosti R

Vysoko-kolské práce

- ZUBOVÁ, Katarína. *Metodika vy-et ování pojistných podvod* . [Diplomová práce]. Zlín: Univerzita Tomá-e Bati ve Zlín ó Fakulta aplikované informatiky, 2007
- GAfiOVÁ, Iva, *Pojistné podvody*, [Diplomová práce]. Brno: Vysoké u ení technické, 2010

asopisy a periodika

- LEHUTA, Milan. *Pojistný podvod*. *Pojistné rozpravy*. 2002, ro . 6, . 12, ISSN 0862-6162.
- NOVÁK, Franti-ek. *Teorie je praktická (Od pojmu bezpe nost k sou innosti p i -et ení zam stnaneckých podvod)*, SECURITY MAGAZÍN: Leden/únor 2003

Právní p edpisy a legislativa

- Sm rnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES.
- Zákon . 140/1961 Sb., trestní zákon ve zn ní pozd j-ích p edpis
- Zákon . 141/1961 Sb., o trestním ízení soudním
- Zákon . 21/1992 Sb., o bankách, ve zn ní pozd j-ích p edpis
- Zákon . 61/1996 Sb., o n kterých opat eních proti legalizaci výnos z trestné innosti, ve zn ní pozd j-ích p edpis .
- Zákon . 48/1997 Sb., o ve ejném zdravotním poji-t ní, ve zn ní pozd j-ích p edpis .
- Zákon . 168/1999 Sb., o poji-t ní odpov dnosti z provozu vozidla
- Zákon . 363/1999 Sb., o poji-ovnictví, ve zn ní zákona . 39/2004 Sb.

- Zákon . 40/2009 Sb., trestní zákoník

Internetové zdroje

- ADASTRA. *Fraud Management aneb detekce podvod v bankovníctví* [online]. [cit. 2014-09-07]. Dostupný z www: <http://www.adastra.cz/dokument.aspx?id=72>
- BALOUN, V. Institut pro kriminologii a sociální prevenci. *Finan ní kriminalita v České republice*. [online]. 2004, ISBN 80-7338-029-3 [cit. 2015-02-03]. Dostupný z www: <<http://www.ok.cz/iksp/docs/303.pdf>>.
- CAP.cz *Pojistný podvod*. [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupný z <http://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-v-praxi/pojistny-podvod>
- Česká asociace poji– oven. *O nás* [online]. [cit. 2015-01-03]. Dostupný z www: <<http://www.cap.cz/ZobrazFolder.aspx?folder=Lists%2fMenu+Verejneho+webu%2fO+n%c3%a1s>>.
- Coalition Against Insurance Fraud. *Statistics*. [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupný z www: <<http://www.insurancefraud.org/stats.htm>>.
- Finance.cz *Poradí si systém Virtual Crash s pojistnými podvody?* 2009 [cit. 2015-03-19] Dostupný z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/218809-poradi-si-system-virtual-crash-s-pojistnymi-podvody-/>
- iDNES.CZ. *Pojistné podvody: jak se brání poji– ovny?* [online]. [cit. 2015-01-15]. Dostupný z www: <http://finance.idnes.cz/pojistne-podvody-jak-se-brani-pojistovnyf1b-/poj.asp?c=A050707_130132_fi_osobni_vra>.
- M –ec.cz. *P írodní kalamity ó významný zdroj pojistných podvod* . [online]. [cit. 2015-01-15]. Dostupný z www: <<http://www.mesec.cz/tiskove-zpravy/prirodnikalamity-vyznamny-zdroj-pojistnych-podvodu/>>.
- M –ec.cz. *Podvody na b flicím páse*. [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupný z www: <<http://www.mesec.cz/clanky/podvody-na-bezicim-pase/>>.
- www.cap.cz
- www.ckp.cz
- www.mvcr.cz

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

- www.policie